

Notatka ze spotkania z przedstawicielami sołectw gminy Słońsk. 31.03.2015, Słońsk.

W spotkaniu udział wzięło 20 przedstawicieli sołectw i organizacji pozarządowych, wójt oraz 3 osoby prowadzące spotkanie – przedstawiciele Fundacji Zielona Dolina Odry i Warty i Fundacji na rzecz Collegium Polonicum ze Słubic. Spotkanie miało charakter wywiadu zogniskowanego, skoncentrowanego wokół czterech pytań.

1. Jakie atrakcje kryje w sobie wieś – jaki potencjał można wykorzystać? Czym interesują się ludzie? Co wpływa na tożsamość lokalną? Jaka jest ogólna charakterystyka gminy?

W pierwszym rzędzie postawiono walory przyrodnicze związane z Parkiem Narodowym Ujście Warty i dużą ilością terenów zielonych. Oprócz tego kolejnymi miejscami, w które obecni zabraliby turystę były zabytkowe kościoły w praktycznie każdej wiosce (ze szczególnym uwzględnieniem kościoła w Słońsku) oraz inne zabytkowe budowle jak choćby ruiny pałacu w Słońsku i zabytkowy młyn. Wymieniono również muzeum martyrologii, muzeum regionalne oraz cmentarz jeniecki. W gminie Słońsk obserwuje się przewagę działalności handlowej nad usługową. Istotnymi gałęziami gospodarki są tutaj turystyka, przemysł drzewny i rolnictwo (jako kierunek rozwoju przetwórstwa lokalnego wskazano tutaj na ubojnię). Niestety niewielkie są możliwości zatrudnienia w lokalnych przedsiębiorstwach, na co szczególnie zwracają uwagę ludzie młodzi (i to głównie ich problem dotyczy). Sprzyja to m.in. zjawisku odpływu młodzieży z terenu gminy, głównie za granicę.

Życie społeczne animowane jest głównie przez lokalne kluby sportowe oraz rady sołeckie, które wspólnie z gminą organizują festyny i inne imprezy. Przy tym aspekcie współpracują również lokalne organizacje pozarządowe, które działają także w innych sferach niż kultura fizyczna. Integracji mieszkańców sołectw i animowaniu życia społecznego sprzyjają wyremontowane i wyposażone świetlice wiejskie. (czasem wyposażenie było wkładem mieszkańców w rozwój świetlic – co może świadczyć o wysokim poczuciu idei dobra wspólnego).

2. Jakie są przykłady środków wydatkowanych źle a jakie dobrze ?

Uczestnicy spotkania nie byli w stanie z marszu wymienić przykłady źle wydatkowanych środków unijnych. Po naprowadzeniu przez moderatora przyznano, że za takie można uznać inwestycje niekompletne (choć pojawiły się stanowcze głosy twierdzące, że nie można dostać wszystkiego na tacy i to społeczność może dokańczać niektóre inwestycje – przykładem było tutaj wyposażenie przez mieszkańców jednej ze świetlic, którą ze środków zewnętrznych udało się jedynie wyremontować). Zwrócono uwagę na to, że planując inwestycję lub remont należy również planować późniejsze utrzymanie obiektu/inwestycji. Uznano również, że zawsze gdy pieniądze pochodzą z zewnętrznego źródła to należy rozpatrywać je w kategoriach pozytywnych.

3. Jakie są najważniejsze problemy mieszkańców wsi ?

Kluczowym problemem wsi gminy Słońsk okazuje się być komunikacja ze Słońskiem, Sulęcinem (stolica powiatu) i z innymi miejscowościami okolicy. Mowa tutaj raczej o transporcie publicznym niż o sieci dróg,

choć ta druga wymagająca jest miejscami naprawy bo jej stan techniczny zagraża bezpieczeństwu uczestników ruchu drogowego. Zasygnalizowano wyraźny problem z wydostaniem się z wioski przy pomocy transportu publicznego oraz rowerem, gdzie problemem jest brak ścieżek a co za tym idzie zwiększone niebezpieczeństwo poruszania się tym środkiem lokomocji.

Równie istotnym problemem jest niewystarczająca ilość miejsc pracy (szczególnie w sektorze przedsiębiorstw), która sprawia że młodzież musi szukać zatrudnienia za granicą i często decyduje się na wyjazd z gminy Słońsk. Grupami społecznymi, które mają najtrudniej na rynku pracy jest młodzież (absolwenci tuż po szkołach, do 30 roku życia) oraz osoby powyżej 50 roku życia, które mają już zmniejszoną mobilność związaną z rynkiem pracy i są najbardziej narażeni na kryzysy rynku pracy.

Zauważalnym problemem są również akty wandalizmu (i bezpieczeństwa, oba te zjawiska związane są wg części uczestników spotkania z niewystarczającym oświetleniem niektórych miejsc) oraz problem dzikich wysypisk śmieci (lub po prostu pozbywania się śmieci w nieodpowiedni sposób. Zwrócono tutaj szczególnie uwagę na problem zaśmiecenia przy zjazdach z drogi krajowej biegnącej przez gminę. Wspomniano o obcokrajowcach, którzy przejeżdżając przez ten teren zatrzymują się i wyrzucają z samochodów śmieci (np. pochodzących z McDrive). Zauważa się również odpady remontowe zalegające przy drogach, na drogach polnych oraz w lasach. Zgodnie uznano iż jest to problem ze świadomością ludzi nie zaś z systemem odbierania odpadów.

Innym zasygnalizowanym problemem jest kwestia zwierząt (w tym również gatunków inwazyjnych) powodujących szkody i zagrożenie bezpieczeństwa. Jako przykład podano bobry powodujące niestabilność przydrożnych drzew na terenie zawala (Głuchowo i okolice).

Ostatnim z istotnych problemów dostrzeżonych przez młodzież, jest brak miejsc spotkań dla młodzieży i rodzin, gdzie można byłoby spędzić czas aktywnie na świeżym powietrzu (ławki, grill, wiata itp.).

4. Czego na wioskach brakuje, aby można było mówić o ich rozwoju? Co jest potrzebne aby lepiej się tam żyło (zarówno inwestycje jak i działania społeczne)

Uczestnicy spotkania wymieniali swoje propozycje działań i projektów, które w najlepszy ich zdaniem sposób przyczynią się do rozwoju gminy. Wymieniono następujące:

- poprawa stanu technicznego dróg dojazdowych oraz budowa ścieżek rowerowych;
- poprawa melioracji;
- uruchomienie Internetu szerokopasmowego (jest infrastruktura, nie ma podłączenia);
- upiększenie miejscowości poprzez nasadzenia i zagospodarowanie przestrzeni publicznych przy czym zaznaczono iż należy pamiętać jednocześnie o gwarancji utrzymania trwałości efektów;
- zakup sceny na imprezy plenerowe dla kilku sołectw;
- zmobilizowanie społeczeństwa do dbania o dobro wspólne;
- uruchomienie sieciowej wypożyczalni rowerów, tzw. zielonych punktów;
- wymiana nagłośnienia w jednym z kościołów;

- naprawa i budowa ogrodzeń;
- zainstalowanie monitoringu w miejscowościach;
- organizacja małych lokalnych imprez otwartych także dla gości z zewnątrz;
- zakup sprzętu lub otworzenie punktu wspierania rękodzielnictwa;
- oświetlenie niebezpiecznych miejsc;
- budowa ubojni;
- stworzenie miejsc odpoczynku na świeżym powietrzu (w tym aktywnego) oraz miejsc spotkań młodzieży;